

Dosarul nr. 2ra-1505/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. V. Gîrleanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

01 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Citius Grup”, Melnic Mihail, Melnic Maria cu privire la confirmarea întreruperii termenului de prescripție, încasarea sumei, salariului și a venitului ratat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Bogdan Andrei, Tanasii Raisa și avocatul Modval Ion în numele lui Bogdan Andrei și a fost casată parțial hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată în partea casată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 09 septembrie 2013, Tanasii Raisa și Bogdan Andrei au depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Citius Grup” și Melnic Mihail cu privire la confirmarea întreruperii termenului de prescripție, încasarea sumei și a salariului, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanții au invocat că în anul 2008, au văzut în revista „Makler” un anunț cu privire la vânzarea microbuzului „Sprinter”, care se vindea împreună cu ruta de circulație municipală.

Reclamanții au indicat că fiind ambii cu dizabilități, cu pensii de 300 de lei și 600 de lei, sperați încercau să găsească alte surse de supraviețuire. Astfel, au hotărât să

procure microbuzul dat, tranzacția de vânzare-cumpărare fiind exercitată electronic la instituția specializată în acest domeniu. La momentul înregistrării tranzacției, au achitat vânzătorului Melnic Mihail suma de 24 000 de euro, dintre care 20 000 de euro pentru automobil și 4000 de euro pentru ruta municipală de circulație. Însă, a doua zi au stabilit că de fapt, microbuzul cumpărat de model „Mercedes 313 CDI” cu n/î XXXXX, nu era înregistrat în ruta de circulație.

Au declarat că la 08 decembrie 2008, fostul proprietar Melnic Mihail a înaintat o cerere către SRL „Citius Grup”, prin care a solicitat ca microbuzul să fie introdus în programul de activitate pe ruta 175/43 și la 01 ianuarie 2009, Bogdan Andrei a fost acceptat în activitate pe ruta nr. 175, cu numărul de ordine 43, cu microbuzul procurat. În timpul verificărilor periodice, pe care le petrecea primăria, s-a determinat că această unitate de transport nu este înregistrată la Direcția generală transport public și căi de comunicație, nu i-a fost eliberată autorizație sanitară și autorizație de prestare a serviciilor de transport municipal.

Au relatat că în realitate, Bogdan Andrei a activat doar două luni - ianuarie și februarie 2009 în cadrul companiei SRL „Citius Grup”, care avea încheiat contract cu primăria. De la 01 martie 2009 administrația SRL „Citius Grup” a înlăturat microbuzul de model „Mercedes 313 CDI” de la activitatea ilegală. Pe durata anului 2009, microbuzul ce le aparține nu a mai primit autorizație de funcționare pe ruta indicată și la data de 03 iulie 2009, Bogdan Andrei a fost invitat în oficiul companiei pentru a fi eliberat din funcție. Astfel, s-au convins că în realitate, prin dol și înșelăciune, fostul proprietar Melnic Mihail a încasat o sumă de cost exagerată a automobilului, deoarece automobilele cu rută sunt mai scumpe decât cele obișnuite, achitând în plus 4000 de euro.

Totodată, reclamantii au indicat că, cunoșteau despre faptul că procuratura practic nu se implică în examinarea relațiilor civile ale cetățenilor și din acest motiv, la 25 septembrie 2009 au înaintat o acțiune similară la Judecătoria Centru mun. Chișinău, respectiv, solicită reclamantii ca instanța să calculeze termenul de prescripție de la data înaintării primei cereri în instanță. Astfel, în acțiunea precedentă, Tanasii Raisa a înaintat un demers privind scoaterea cererii de pe rol, iar, materialele le-a înaintat Procuraturii Generale.

Reclamantii au remarcat că la 10 iulie 2013 au aflat că procesul penal este suspendat și procurorul le-a recomandat să scrie o cerere de repunere în examinare. Au înaintat o asemenea cerere și la data de 17 august 2013 au primit un răspuns definitiv de la Procuratura Generală, prin care se declară că nu există componentă de infracțiune.

În baza celor expuse, Tanasii Raisa și Bogdan Andrei sunt convinși că Melnic Mihail în calitate de vânzător cu rea credință, prin dol și înșelăciune a încasat de la ei suma de 4000 de euro pentru ruta în care de fapt nu era încadrat autocarul vândut. Iar, SRL „Citius Grup”, fără niciun motiv, nu a achitat salariul minim angajatului său, pe o durată de 10 luni, câte 2450 de lei lunar.

Consideră că în total, SRL „Citius Grup” datorează lui Bogdan Andrei suma de 24 500 de lei, pretenție pentru care, de asemenea, solicită să fie calculat termenul de prescripție de la prima adresare în instanță de judecată - 25 septembrie 2009.

Reclamanții au afirmat că în prezent, microbuzul stă neutilizat în ogradă, cu datorii de 20 000 de euro, fără venituri suplimentare, cu dizabilitate stabilită la ambii și cheltuieli pentru tratament permanent. Astfel, în conformitate cu nivelul suferințelor fizice și psihice, reieșind din gradul de prejudiciere și durata litigiului, solicită repararea prejudiciului moral în mărime de 400 de euro de la Melnic Mihail și 2450 de lei de la SRL „Citius Grup”.

Au solicitat confirmarea întreruperii termenului de prescripție pe durata examinării materialelor la Procuratura Generală (25 septembrie 2009 – 17 august 2013), încasarea de la Melnic Mihail în beneficiul reclamanților a sumei de 4000 de euro și a prejudiciului moral în mărime de 400 de euro, încasarea de la SRL „Citius Grup” în beneficiul lui Bogdan Andrei a salariului în sumă de 24 500 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 2450 de lei.

Prin încheierea din 14 iulie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, a fost atrasă în proces Melnic Maria în calitate de copârât.

Prin încheierea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cererea de chemare în judecată depusă de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei împotriva SRL „Citius Grup”, Melnic Mihail și Melnic Maria cu privire la confirmarea întreruperii termenului de prescripție, încasarea sumei și a salariului, repararea prejudiciului moral, a fost scoasă de pe rol în conformitate cu art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă.

Prin decizia din 05 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis recursul declarat de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei și a fost casată încheierea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Central, în același complet de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamanții au depus mai multe cereri de concretizare, solicitând încasarea din contul lui Melnic Mihail și Melnic Maria în beneficiul reclamanților a sumei de 4000 de euro și a prejudiciului moral în mărime de 400 de euro, încasarea de la SRL „Citius Grup” în beneficiul lui Bogdan Andrei a salariului în sumă de 24 500 de lei (pentru 10 luni ale anului 2009) și a sumei 2450 de lei cu titlu de prejudiciu moral, încasarea de la SRL „Citius Grup” în beneficiul lui Bogdan Andrei și Tanasii Raisa a venitului ratat în sumă de 19 305 lei pentru perioada stagnării unității de transport (30 % din venitul total de 64 350 de lei).

Prin hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea reclamanților Tanasii Raisa și Bogdan Andrei cu privire la confirmarea întreruperii termenului de prescripție, acțiunea depusă de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei fiind respinsă integral, ca fiind tardivă. Totodată, s-a admis parțial cererea pârâților Melnic Mihail și Melnic Maria privind încasarea cheltuielilor de

judecată și s-a încasat, în mod solidar, de la Bogdan Andrei și Tanasii Raisa în beneficiul lui Melnic Mihail și Melnic Maria cheltuielile pentru asistența juridică în mărime de 9000 de lei, cheltuieli pentru transport în mărime de 2320 de lei, cheltuieli pentru extrasul de la Camera Înregistrării de Stat în mărime de 225 de lei, în total 11 545 de lei. În rest, cererea lui Melnic Mihail și Melnic Maria privind încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

La 25 noiembrie 2019 Bogdan Andrei și Tanasii Raisa au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii din 19 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

La 06 decembrie 2019 avocatul Modval Ion în numele lui Bogdan Andrei, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Bogdan Andrei, Tanasii Raisa și avocatul Modval Ion în numele lui Bogdan Andrei și a fost casată parțial hotărârea din 19 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea pretenției cu privire la încasarea de la SRL „Citius Grup” în beneficiul lui Bogdan Andrei a prejudiciului moral în mărime de 2450 de lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care această pretenție a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută. Totodată, a fost admisă parțial cererea avocatului Guțu Tatiana privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică și s-a încasat, în mod solidar, de la Tanasii Raisa și Bogdan Andrei în beneficiul Mariei Melnic și Mihail Melnic cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 de lei. S-a anulat sechestrul aplicat prin încheierea Judecătorei Botanica mun. Chișinău din 16 decembrie 2015 asupra lotului pomicol din ÎI „Struguraș”, amplasat în extravilanul satului Suruceni, raionul Ialoveni cu suprafața de 0,0582 ha, nr. cadastral 5530305.264, care aparține cu drept de proprietate lui Mihail Melnic și Mariei Melnic.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia privind respingerea cererii cu privire la confirmarea întreruperii termenului de prescripție și respingerea acțiunii depusă de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei ca fiind tardivă, or, din materialele cauzei rezultă că ultimii au cunoscut din anul 2009 despre drepturile vătămăte și urmau să se adreseze în instanța de judecată întru apărarea drepturilor lor.

În acest sens, instanța de apel nu a reținut argumentele reclamantilor privind ilegalitatea încheierii din 14 octombrie 2009 a Judecătorei Grigoriopol, prin care a fost restituită acțiunea lor depusă împotriva lui Melnic Mihail, Princova Maria și SRL „Citius Grup” cu privire la încasarea sumei de 27 000 de euro, prejudiciului moral de 50 000 de lei, venitului ratat pentru 7 luni în mărime de 85 050 de lei și a salariului

pentru 7 luni în mărime de 28 350 de lei, deoarece această încheiere nu a fost contestată conform legii, devenind definitivă și irevocabilă.

De asemenea, Curtea de Apel Chișinău a apreciat drept neîntemeiate argumentele cu privire la faptul că adresarea cu plângere la data de 09 aprilie 2009 la Procuratura Generală constituie o tentativă de soluționare prealabilă a litigiului, fapt ce duce la întrerupere termenului de prescripție, or, soluționarea litigiului pe cale amiabilă este o cale premergătoare judecării, înainte de a declanșa vreuna din procedurile jurisdicționale, dar, care la caz, nu întrerupe termenul în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul afectat.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că, aceste acțiuni nu duc la întreruperea termenului de prescripție, întrucât potrivit art. 277 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), cursul prescripției extinctive se întrerupe doar în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit și în cazul în care debitorul săvârșește acțiuni din care rezultă că recunoaște datoria. Astfel, pentru a produce efectul întreruptiv, recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie trebuie să fie făcută de cel în folosul căruia curge prescripția, adică de către debitor și să fie neîndoielnică. Respectiv, în speță, sunt lipsite de suport juridic și probatoriu argumentele reclamantilor precum că pe durata investigațiilor penale, debitorii garantau că deja cumulează suma de 4000 de euro pentru restituire, cu atât mai mult că aceste acțiuni nu se încadrează în prevederile art. 277 din Codul civil.

Totodată, instanța de apel a conchis că pretenția cu privire la încasarea de la SRL „Citius Grup” în beneficiul lui Bogdan Andrei a prejudiciului moral în mărime de 2450 de lei, greșit a fost respinsă de către prima instanță ca fiind tardivă, deoarece Bogdan Andrei este îndreptățit să solicite despăgubiri morale pentru prejudiciul cauzat rezultat din raporturile de muncă, această pretenție fiind imprescriptibilă, însă, este necesar de a face dovadă întrunirii condițiilor cerute de lege pentru angajarea răspunderii pentru prejudiciul cauzat, în speță nefiind demonstrată cauzarea prejudiciului moral.

La data de 13 august 2021, Tanasii Raisa și Bogdan Andrei au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurenții au invocat că instanțele de judecată greșit au calculat termenul de adresare în instanță din anul 2009, deoarece acest termen urma a fi calculat din data de 02 septembrie 2013, când au primit încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată, emisă de Judecătoria Centru mun. Chișinău la 29 octombrie 2009. Respectiv, la caz sunt aplicabile prevederile art. 277 lit. a) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), potrivit cărora cursul prescripției extinctive se întrerupe în cazul intentării unei acțiuni în modul stabilit.

Au indicat că în decizia din 05 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată încheierea din 14 decembrie 2016 de scoatere a cererii de pe rol, instanța menționat că în situația în care instanța de judecată greșit a acceptat spre examinare

cererea de chemare în judecată, fără analiza actelor prezentate și cu încălcarea normelor procedurale, că de la primirea cererii și până la scoaterea acesteia de pe rol au derulat anumite acțiuni procedurale și cel mai important, s-au scurs toate termenele legale stabilite pentru îndeplinirea procedurii prealabile, scoaterea cererii de pe rol va avea drept consecință o posibilă îngrădire a accesului liber la justiție pentru reclamant.

Au menționat că, după emiterea deciziei din 05 mai 2017, reprezentantul pârâților a depus cerere de ridicare a excepției de tardivitate, care însă, a fost respinsă prin încheierea protocolară a instanței de fond.

În asemenea circumstanțe, recurenții consideră că soluția de respingere a acțiunii ca tardivă, este contrară prevederilor art. 186¹ din Codul de procedură civilă și deciziei din 05 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 aprilie 2021.

Materialele cauzei atestă că decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa recurenților la data de 17 iunie 2021 (f.d. 70, volumul IV), însă, lipsesc date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul declarat la 13 august 2021, este în termen.

La 09 septembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 93, 96-99, volumul IV).

Referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevalidativ și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Tanasii Raisa și Bogdan Andrei se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Mariana Pitic